
Публикуван на: 15-03-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Какво всъщност са приели българските министри под наименованието "Национална стратегическа референтна рамка"? Проучване на Портал ЕВРОПА.

[Втората част на проучването вижте ТУК.](#)

На 21 декември 2006 година Правителствената информационна служба обяви, че Министерският съвет е одобрил Националната стратегическа референтна рамка (НСРР). Скоро след това на интернет-сайта eufunds, поддържана от Централното координационно звено в Министерството на финансите, бе публикуван и целият ѝ текст: най-важният национален документ за Структурните и Кохезионния фонд.

От Министерския съвет потвърдиха пред Портал ЕВРОПА, че обширният текст на български език на Референтната рамка, публикуван на интернет-сайта eufunds, е същият, който е одобрил Министерският съвет със свое протоколно решение. От МС поясниха за Портал ЕВРОПА, че можем да считаме всички обнародвани на сайта текстове за официални.

Какво всъщност са приели министрите от кабинета Станишев преди Коледа? Този въпрос, макар и да изглежда абсурден, възниква при сравнение на документа на български с този на английски език - и двата видими на сайта, поддържан от Финансовото министерство. От ведомството на Пламен Орешарски уточниха пред Портал ЕВРОПА, че именно текстът на английски е това, което е изпратено в Брюксел на 16 януари 2007 г. като решение на министрите.

В Европейската комисия на тази дата е представен за одобрение "английският вариант на Рамката", както го наричат неформално отговорните служители в администрацията. И това наистина е "вариант", защото трудно може да се определи като точен превод на документа.

Разликите

Между текстовете на английски и на български има смислови и съдържателни разлики, установи проверка на Портал ЕВРОПА.

И българският, и английският текст са от една и съща дата и носят гриф "одобрена от МС". Те обаче съдържат различни абзаци, различни таблици, някои графики липсват или са заменени със съвършено различни елементи.

В текста на български на стр. 49 са описани шест района за планиране, които са определени от българското правителство през 2004 г. "... в съответствие с изискванията на регионалната политика на ЕС". Поместена е и цветна карта, която показва шестте района: Южен-централен, Югозападен, Югоизточен, Североизточен, Северен-централен и Северозападен. Така например Плевен и Ловеч попадат в Северен-централен район. Както се вижда на другата снимка, тук с бележка под линия номер 57, авторите на НСРР уточняват, че "През 2007 г. влиза в сила изменение на границите на районите за планиране съгласувано с Евростат."

На английски език обаче - на стр. 43-44, картинката изобразява други райони: от пръв поглед е

видно например, че Плевен и Ловеч попадат в друг район за планиране, а не както е в картата на българския (оригинален?) документ. В английския текст не пише, че през 2007 г. "влиза в сила изменение на границите на районите", а пише така, сякаш те вече са променени: "The Bulgarian Government established six planning regions in 2004 to conform to EU regional policy requirements, modified in 2006 to reflect country developments and in accordance with the provisions of EC Regulation No. 1059/2003. The six planning regions are the basis of planning, programming, implementation, and monitoring of the Structural Funds".

На английски следва една съвсем различна карта с други наименования на районите: "North-western planning region; North-central planning region; North-eastern planning region; South-western planning region; South-central planning region; South-eastern planning region". По-надолу на стр. 50 в българската Рамка е поместена таблица "Площ, население, БВП на глава от населението и равнище на безработица (2003)". Изброени са районите за планиране (с досегашните им наименования) и в съответните графи са поместени данни от 2003 г. с източник НСИ.

В английската Рамка данните в таблицата са по-актуални - от 2005 г., обаче самото заглавие на таблицата е различно: "Ключови индикатори на регионалното развитие в България". Имената на регионите не са същите, цифрите - също.

По-нататък английският текст продължава с няколко абзаца за районите за планиране. Липсва обаче таблицата от българския текст под заглавие "Коефициент на зависимост в районите за планиране в страната" с източник Националната агенция за регионално развитие.

В друг документ пък - **Оперативна програма "Регионално развитие"**, поместена също на сайта eufunds, фигурират "новите" региони. В ОПРР четем: "Съгласно разпоредбите на Регламента на ЕС № 1059/ 2003 в България са обособени 6 района за планиране (2006), които са:..." - и се изброяват. Това означава, че приетата от кабинета Станишев на 1 март и изпратена в Брюксел на 5 март ОПРР съответства на английския текст на Референтна рамка, но не и на българския.

Излиза, че освен на оригиналната НСРР, Регионалната оперативна програма не съответства също така на сега действащия Закон за регионално развитие. Дори е интересно, че картинката на титулната страница на Оперативната програма показва стилизирано старите райони за планиране, докато във вътрешността на текста графиката е новата.

Изгубени в превода

Логично е читателят да приеме българския текст за оригинален, а този на английски - за преведен с цел улесняване на процедурата по одобрение на НСРР от Европейската комисия. Не е обаче съвсем сигурно кой е първичният език, на който Референтната рамка и Оперативните програми са писани. Справка на Портал ЕВРОПА в ГД "Регионална политика" на ЕК обаче сочи, че някои страни-членки са предали референтните си рамки и оперативните си програми единствено на техния език, който - както вече трети месец и българският - е сред 23-те официални езици на ЕС. Възможен отговор на въпроса защо България не постъпва по същия начин може да е, че нашата администрация предпочита да пише "европейските" си документи направо на английски и едва след това да ги превежда на български. Припомняме, че различните министерства, имащи отношение към оперативните програми, публикуваха английските преди българските им текстове. Досега: от декември до края на март - никой не е открил разликите в НСРР на български и английски - а още по-малко ги е отстранил, въпреки че би било нормално експертите, които доскоро усилено писаха Оперативните програми на България, да са сверявали своя труд с написаното в Рамката. Оперативните програми са производни на стратегическия документ НСРР, приет преди Коледа миналата година. Кабинетът Станишев ги одобри на 1 март тази година и ги представи в Брюксел пет дни след това.

Хипотези

От това "езиково объркване" произтичат определени опасности.

В момента Европейската комисия е в процедура на четене и одобряване на НСРР и ОП: още през януари от Брюксел са уведомили Финансовото министерство, че Рамката "отговаря на формалните критерии". Европейската комисия обаче е базирала това свое заключение върху английския текст. В него пише за новите райони за планиране (съгласно изискванията на Евростат), които обаче не са официално въведени у нас. Това трябва да стане с промяна в Закона за регионално развитие, където са определени границите на "старите", т.е. сега действащи райони за планиране.

Следователно формално приемлив от страна на ЕК може би ще се окаже българският текст на НСРР - в който шестте района за планиране съответстват на българското законодателство. Но те много скоро ще се променят, което поставя под съмнение анализа в Рамката, който следва да съответства на реалностите за предстоящия седемгодишен планов период. Проверка на Портал ЕВРОПА показва, че Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е изтеглило от МС своите предложения за промени в този закон, сред които е промяната на районите за планиране. МРРБ възнамерява да преработи предложенията за промени и отново да ги внесе в МС. Срокове за това не се посочват.

Не от вчера ЕК подканя България да промени границите на своите райони за планиране съобразно изискванията. Тъй като това все още не е сторено, не се знае какво точно ще съдържат забележките на ЕК: както за Референтната рамка, така и за Оперативна програма "Регионално развитие". Както пише в самата НСРР, "Районите за планиране ще са основата за осъществяване на планирането, програмирането, изпълнението и наблюдението на Структурните фондове."

Сега вече България е в етапа, в който могат да се водят преговори с ЕК по същността и съдържанието на НСРР, а авторите на НСРР са написали текста на английски език така, че четящият чужденец (например - експерт от Европейската комисия) би останал с впечатлението, че новите райони вече са в сила.

Не е ясно дали Европейската комисия е уведомена за това, макар че документът вече е преминал

първия етап от механизма на одобрение - потвърждението, че Рамката формално отговаря на всички изисквания.

Рамката е изпратена чрез нова електронна процедура в Европейската комисия, каза пред Портал ЕВРОПА заместник-министърът на финансите Любомир Дацов: "Цялата Рамка и информацията, която се съдържа към нея, се въвежда чрез единна система с кодове и пароли", обясни той.

Реакциите

Вчера Портал ЕВРОПА съобщи за резултатите от нашето проучване на секретаря на работната група по Оперативна програма "Регионално развитие" в МРРБ Георги Стоев, а тази сутрин уведомихме и зам.-министъра на финансите Любомир Дацов за разликите между българския и английския текст на НСРР. Той даде указания на отговорните служители "да коригират техническата грешка. Не може да има разминаване между документите" - каза Дацов. Според него в Министерския съвет са минали "абсолютно идентични документи на български и на английски език" и ако има грешка, тя по думите му е направена в процеса на публикуване на файловете на сайта eufunds.

Освен това Дацов бе категоричен: "По принцип, дори и да се е получила такава грешка, трябва да се знае, че определянето на районите за планиране служи единствено за статистически цели.

България от гледна точка на ЕС представлява единен регион на планиране. За разлика от други страни-членки, България не е разделена на региони за целите на планирането и изпълнението на проекти. Шестте района NUTS-2 са определени за вътрешни статистически цели, което абсолютно по никакъв начин не пречи на процеса на подготовка на проектите, стартиране на процедурите и одобряването им". Дори и в Регионалната оперативна програма няма разпределение на средства по региони, каза още той.

Зам.-министърът на финансите смята, че НСРР е "политически документ, който от същностна гледна точка оказва политиките и основните направления, в които ще бъде насочвана помощта на ЕС и дава индикативното разпределение на средствата по Оперативните програми."

ВИЖТЕ СЪЩО интервютата на Портал ЕВРОПА с [Любомир Дацов](#) и [Георги Стоев](#)!